

De nieuwe, vereenvoudigde, beslagvrije voet

Een enorme stap vooruit

Als er beslag is gelegd op inkomsten, zoals loon of een uitkering, moet er voldoende geld overblijven om in de noodzakelijke kosten van levensonderhoud te voorzien. Met de invoering van de Wet vereenvoudiging beslagvrije voet per 1 januari 2021 is dat recht van de schuldenaar beter beschermd en eenvoudiger geregeld.

Er is een uniforme manier om de beslagvrije voet te berekenen, schuldenaren hoeven minder gegevens aan te leveren en er is één aanspreekpunt bij meerdere beslagen.

In dit dossier onder meer:

- ▶ De achtergrond van de nieuwe Wet vereenvoudiging beslagvrije voet
- ▶ De hoofdpunten van de wet
- ▶ Uitleg over de berekening van de beslagvrije voet
- ▶ De communicatie over de beslagvrije voet
- ▶ De rol van de coördinerende deurwaarder

 Inkomen

Beslagvrije voet

Beslag

Dossiers van de KBvG

De KBvG publiceert regelmatig over verschillende (maatschappelijke) onderwerpen die het vakgebied van de gerechtsdeurwaarder raken. We delen de kennis met onze leden en ketenpartners via kennisdossiers. Deze dossiers zijn openbaar en beschikbaar op kbvg.nl

in samenwerking met

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

Inhoudsopgave

Voorwoord	p. 2	Werkwijze bepaling beslagvrije voet	p. 11
		Stappenplan voor gerechtsdeurwaarders	p. 12
Omschrijving	p. 3	Aanpassing van de beslagvrije voet	p. 13
Wat is de beslagvrije voet?	p. 3		
Waarom een nieuwe wet?	p. 3	Communicatie over de beslagvrije voet	p. 14
Achtergrond	p. 4	Modelmededeling	p. 14
Totstandkoming	p. 4	Begeleidend schrijven	p. 14
De Keten voor Derdenbeslag	p. 4	Burgerportaal SZW	p. 16
		Schuldenwijzer	p. 16
De nieuwe wet	p. 5	De coördinerende deurwaarder (CDW)	p. 17
De hoofdpunten van de wet	p. 6	Taken van de coördinerende deurwaarder	p. 17
De verschillen met de oude wet	p. 7	Wie is de coördinerende deurwaarder?	p. 17
		Werking Digitaal Beslagregister (DBR)	p. 18
De berekening van de beslagvrije voet	p. 8	Verbreding DBR (VBR)	p. 19
De rekenmodule	p. 8	Privacy en geheimhouding	p. 20
Typen schuldenaren	p. 8		
De stappen van de rekenmodule in de wet	p. 9	Meer informatie	p. 20

Voorwoord

‘De nieuwe, vereenvoudigde, beslagvrije voet is misschien wel de grootste innovatie in de schulden- en incassoketen van de afgelopen jaren.’

De Wet vereenvoudiging beslagvrije voet betekent een vereenvoudiging voor de schuldenaar, maar u zult ook in dit dossier lezen dat het zo eenvoudig nog niet is. Het is een complex systeem geworden waarin ketenpartners samenwerken, om ervoor te zorgen dat de beslagvrije voet voor een heel stuk verbeterd wordt. Die verbetering was nodig, omdat er een aantal grote problemen waren met het vaststellen van de huidige beslagvrije voet, met schrijnende situaties als gevolg. Voorop staat altijd dat invorderen op een verantwoorde manier gebeurt. Ondanks dat er beslag is gelegd, moet de schuldenaar in zijn noodzakelijke levensbehoeften kunnen voorzien. Dat is door deze nieuwe, vereenvoudigde, beslagvrije voet beter beschermd.

De KBvG nam al in 2014 het initiatief om de problemen bij het vaststellen van de beslagvrije voet onder de aandacht te brengen bij ketenpartners en de politiek. We zijn er trots op dat, weliswaar met vertraging, de nieuwe

wet per 1 januari 2021 in werking treedt. Doordat we het systeem dat sinds 1990 bestond voor een groot deel hebben geautomatiseerd, hebben we een toekomstbestendige oplossing gevonden waar alle beslagleggers mee gaan werken.

In dit dossier vertellen we u er meer over. We nemen u mee vanaf de totstandkoming tot aan de ingewikkelde uitvoering van de nieuwe wet.

De beslagvrije voet is wat de KBvG betreft een voorbeeld van een van de vele innovaties die we de komende jaren willen realiseren. Samen met ketenpartners. Ik nodig u dan ook graag uit om hierover met ons in gesprek gaan. Want alleen samen maken we de schulden- en incassoketen beter en kunnen we een bijdrage leveren aan het oplossen van de schuldenproblematiek.

Drs. Michaël Brouwer Msc.
Voorzitter KBvG

Omschrijving

Wat is de beslagvrije voet?

Als mensen hun rekeningen niet op tijd betalen, kunnen zij te maken krijgen met beslag op hun inkomsten. Dan krijgt een beslaglegger een deel van het loon of de uitkering, waarmee de vordering alsnog betaald wordt. Maar de schuldenaar moet genoeg financiële middelen overhouden om de noodzakelijke kosten van levensonderhoud, zoals de vaste lasten, te kunnen betalen. Daarom valt niet het gehele inkomen onder het beslag. Het bedrag dat de schuldenaar elke maand van zijn loon of uitkering mag houden, heet de beslagvrije voet. Het doel van de beslagvrije voet is om een bestaansminimum voor de schuldenaar te garanderen.

De (gerechts)deurwaarder en een daartoe gerechtigd overheidsorgaan moeten de beslagvrije voet respecteren, wanneer zij beslag leggen op de periodieke inkomsten van de schuldenaar. De deurwaarder legt dan, namens de schuldeiser, beslag 'onder' een derde (de werkgever of een uitkeringsinstantie).

Zie: art. 475b lid 1 Rv:

"beslag onder een derde op een of meer vorderingen van de geëxecuteerde (in oude wet: schuldenaar) tot periodieke betalingen waaraan een beslagvrije voet is verbonden, is slechts geldig voor zover een periodieke betaling de beslagvrije voet overtreft."

Waarom een nieuwe wet?

De nieuwe Wet vereenvoudiging beslagvrije voet was nodig, omdat de beslagvrije voet vaak te laag wordt vastgesteld. Dat is bij naar schatting 75% van de beslagen het geval. Een te lage beslagvrije voet kan grote gevolgen hebben, omdat de schuldenaar in dat geval niet meer in de noodzakelijke kosten van levensonderhoud kan voorzien.

Hier is een aantal oorzaken voor:

- Voor de berekening van de beslagvrije voet zijn veel gegevens nodig, die de schuldenaar zelf moet aanleveren. Dat kunnen gegevens zijn over inkomsten, kosten, verrekeningen, overheidsvorderingen en andere beslagen.
- De hoeveelheid en de complexiteit van de gegevens is toegenomen: tegenwoordig hebben schuldenaren meestal meer dan één inkomstenbron en ontvangen zij in steeds meer gevallen ook toeslagen.
- Het aanleveren van de benodigde gegevens door de schuldenaar gebeurde niet, niet volledig of niet tijdig.
- Door gebrek aan communicatie tussen beslagleggers ontbreekt het inzicht in eventuele andere beslagen op dezelfde en andere periodieke inkomstenbronnen van dezelfde schuldenaar (samenloop).

Gebruikte begrippen

Beslaglegger: een gerechtsdeurwaarder of (deurwaarder van) een overheidspartij die beslag mag leggen.

Schuldenaar: een burger met een openstaande vordering die uit handen is gegeven aan een (gerechts)deurwaarder of een overheidspartij.

Derde(-beslagene): een inkomensverstrekker (zoals een werkgever of uitkeringsinstantie).

Coördinerende deurwaarder: de (gerechts)deurwaarder die bij meerdere beslagen de beslagvrije voet vaststelt, de gelden int en de betalingen verdeelt over de schuldeisers.

Achtergrond

Totstandkoming

Vanuit hun ambtelijke taak en hun praktijk, waren gerechtsdeurwaarders de eerste die de genoemde complicaties en de schrijnende gevolgen daarvan signaleerden. Daarom publiceerde de KBvG medio 2014 een preadvies, dat werd overhandigd aan de toenmalige staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid Jetta Klijnsma.

In dit preadvies 'Naar een nieuwe beslagvrije voet, vereenvoudiging in een tweetrapsraket' stelde de KBvG voor om de berekening van de beslagvrije voet te vereenvoudigen en de afstemming tussen beslagleggers te verbeteren.

Het preadvies is de opmaat geweest naar de nieuwe wet: op 7 maart 2017 werd het wetsontwerp aangenomen.

Begin 2018 lanceerde de Rijksoverheid het programma vBVV (vereenvoudiging beslagvrije voet), onder leiding van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en uitgevoerd door ICTU. De deelnemers aan het programma zijn (vertegenwoordigers van) beslagleggende partijen en organisaties die een rol spelen bij de gegevensuitwisseling (Basisregistratie Personen en UWV).

Doordat de organisatie van de achterliggende informatievoorziening complex bleek, is de invoering van de wet uitgesteld. De KBvG heeft in 2020 via een campagne aangedrongen op definitieve invoering per 1 januari 2021. Op 1 januari 2021 zal de Wet vereenvoudiging beslagvrije voet in werking treden.

De Keten voor Derdenbeslag

Het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid is verantwoordelijk voor de invoering van de Wet vereenvoudiging beslagvrije voet. De implementatie van de wet en de uitvoering is belegd bij de keten: de Keten voor Derdenbeslag. In deze keten werken organisaties samen om te zorgen dat de nieuwe wet op de juiste wijze wordt uitgevoerd.

De Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders

De KBvG is een publiekrechtelijke beroepsorganisatie waar alle gerechtsdeurwaarders in Nederland verplicht lid van zijn. Onze taak is om de goede beroepsuitoefening van de gerechtsdeurwaarder te waarborgen.

De nieuwe wet

Het idee achter de vereenvoudiging van de beslagvrije voet is dat er zoveel mogelijk gebruik wordt gemaakt van reeds bekende informatie en dat de schuldenaar en de derde minder worden bevraagd.

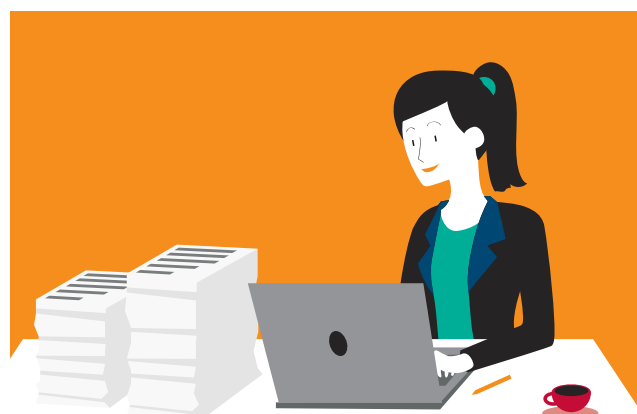
Door de Wet vereenvoudiging beslagvrije voet wijzigen een aantal wetsartikelen die gaan over periodiek derdenbeslag. Dat zijn artikelen in het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, de Invorderingswet 1990 en enkele andere wetten die betrekking hebben op het vaststellen van de beslagvrije voet.

De wetswijziging heeft de volgende doelstellingen:

- De beslagvrije voet is op een efficiënte en eenduidige manier vastgesteld en gecommuniceerd:
Het opvragen van de gegevens die nodig zijn voor de berekening van de beslagvrije voet wordt **geautomatiseerd**.
Er is een **uniforme manier** waarop beslagleggers de beslagvrije voet moeten berekenen.
- Het proces bij meerdere beslagen (samenloop) is transparant en zorgt ervoor dat alle partijen zicht hebben op de beslagen op de inkomstenbronnen:
Er is **één aanspreekpunt** bij meerdere beslagleggers en er is een verplichte **beslagvolgorde** voor objecten (inkomstenbronnen) waar beslag op gelegd kan worden.

Voor beslagleggers geldt het volgende:

- De beslagvrije voet moet worden vastgesteld met behulp van een rekenmodule.
- De beslagvolgorderegeling moet in acht worden genomen.
- De schuldenaar moet worden geïnformeerd over de toepasselijke beslagvrije voet en de gegevens waarop deze is gebaseerd. Daarnaast moet de schuldenaar de mogelijkheid krijgen om op basis van aan te leveren (aanvullende of afwijkende) informatie de beslagvrije voet te controleren.
- De beslagvrije voet moet periodiek (tenminste jaarlijks) opnieuw worden vastgesteld, of bij een wijziging van leefsituatie en inkomen.
- Bij meerdere beslagen (samenloop) is één deurwaarder de coördinerende deurwaarder.

De hoofdpunten van de wet

Rekenmodule

De beslagvrije voet wordt berekend door een rekenmodule. De nieuwe rekenmodule haalt gegevens geautomatiseerd op en berekent de beslagvrije voet op een uniforme manier. Elke beslaglegger werkt hiermee. Er zijn vier rekenmodules.

Modelmededeling

De schuldenaar ontvangt een zogenaamde modelmededeling van de (coördinerende) deurwaarder. Hierin staat informatie over de berekende beslagvrije voet en de gegevens die hiervoor zijn gebruikt.

Gegevens

Beslagleggers zijn niet meer primair afhankelijk van het aanleveren van gegevens door de schuldenaar. De gegevens voor de bepaling van de beslagvrije voet zijn hoofdzakelijk afkomstig uit Basisregistratie Personen (BRP) en UWV-Polisadministratie. Het belastbaar inkomen vormt de basis. Aan de hand van deze gegevens wordt gekeken welk bedrag nodig is om in noodzakelijke levensbehoeften te kunnen voorzien. Door bijzondere omstandigheden zoals bij hoge woonlasten of aanvullende inkomsten, kan de beslagvrije voet (tijdelijk) verhoogd of verlaagd worden.

Controle

De schuldenaar kan de berekende beslagvrije voet controleren op uwbeslagvrijevoet.nl.

Terugwerkende kracht beperkt tot 4 weken

Een wijziging van de beslagvrije voet naar aanleiding van een bezwaar, dat de schuldenaar binnen vier weken na kennisgeving van de beslagvrije voet heeft ingediend, werkt terug tot aan het moment van beslaglegging.

Norm

De beslagvrije voet kent een minimumbedrag dat gebaseerd is op 95% van de bijstandsnorm (volgens de Participatiewet) die van toepassing is op de leefsituatie van de schuldenaar. Het heeft ook een maximumbedrag, namelijk de vaste bedragen die gelden voor schuldenaren die, gezien hun inkomen, geen recht hebben op toeslagen (art. 475da lid 1 sub a t/m d Rv.). Voor schuldenaren die geen vaste woon- of verblijfplaats of alleen een briefadres in Nederland hebben, geldt een beslagvrije voet van 47,5% van de bijstandsnorm die van toepassing is op gehuwden.

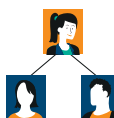
Aanpassing van de beslagvrije voet:

Voor schuldenaren met een vaste woon- of verblijfplaats buiten Nederland geldt een berekening, die op de levensstandaard van het betreffende land is aangepast. Een zogenaamde woonlandfactor corrigeert de beslagvrije voet dan. Deze woonlandfactor (bijlage bij de Ministeriële regeling beslagvrije voet) is een verhoudingsgetal dat is gebaseerd op de verhouding tussen het kostenniveau in het woonland en dat van Nederland. De rechter kan op verzoek van de schuldenaar besluiten om de beslagvrije voet aan te passen. Dat is mogelijk door de zogenaamde hardheidsclausule (art. 475fa Rv.).

Aflossing

Uit het minimumbedrag voor de beslagvrije voet vloeit voort, dat de schuldenaar altijd ten minste 5% van zijn netto-inkomen moet gebruiken voor aflossing van schulden.

Coördinerende deurwaarder

De rol van de coördinerende deurwaarder bij samenloop van beslagen is bij wet (art. 478 Rv.) vastgelegd. Die deurwaarder is het aanspreekpunt bij meerdere beslagen. Hij stelt de beslagvrije voet vast en coördineert de inning, verdeling en de betaling van bedragen die hij ontvangt.

Beslagvolgorde

Bij beslag op inkomsten geldt een verplichte beslagvolgorde voor de beslagobjecten (inkomstenbronnen). Beslagen op inkomsten zijn zo veel mogelijk gecentraliseerd bij één inkomstenbron.

De verschillen met de oude wet

Het proces voor de berekening van de beslagvrije voet verandert niet ten opzichte van het huidige proces. In plaats van een eigen rekentool maken beslagleggers gebruik van een rekenmodule om de beslagvrije voet te berekenen.

De berekening zelf en de grondslagen daarvoor wijzigen wel. Voor het leggen van het derdenbeslag op periodieke inkomsten gebruikt de gerechtsdeurwaarder of de beslagleggende overheidspartij een rekenmodule. De module vraagt automatisch de gegevens over de leefsituatie en het inkomen van de betreffende schuldenaar op.

De rekenmodule levert vervolgens informatie over de inkomstenverhoudingen uit de UWV-Polisadministratie én informatie uit de BRP. Op basis hiervan berekent de rekenmodule de beslagvrije voet.

Na de inwerkingtreding van het Verbrede beslagregister (voorzien in 2022) kunnen ook gegevens van andere beslagleggers dan gerechtsdeurwaarders automatisch worden uitgevraagd.

 Nieuw

Wetgeving tot 1 januari 2021	Wetgeving vanaf 1 januari 2021
Gegevens hoofdzakelijk afkomstig van schuldenaar en derde	Gegevens hoofdzakelijk afkomstig uit BRP en UWV-Polisadministratie.
Rekentool met individuele rekenformule	Rekenmodule met uniforme rekenformule
Beslagvrije voet gebaseerd op 90% van de bijstandsnorm +/- individuele factoren.	Beslagvrije voet gebaseerd op 95% van de bijstandsnorm en een eventuele aanpassing afhankelijk van de hoogte van het inkomen.
Voor schuldenaar zonder vaste woon- of verblijfplaats in Nederland, geldt de beslagvrije voet voor een alleenstaande.	Beslagvrije voet gebaseerd op 47,5% van de bijstandsnorm indien schuldenaren geen vaste woon- of verblijfplaats of alleen een briefadres in Nederland hebben.
Voor schuldenaar met vaste woon- of verblijfplaats buiten Nederland is beslagvrije voet op nihil vastgesteld.	Beslagvrije voet met woonlandfactor van toepassing op schuldenaar met vaste woon- of verblijfplaats buiten Nederland.
Informatie over samenloop van beslagen via schuldenaar/derde.	Informatie over samenloop beslagen voorlopig via derde, maar later via de verbreding van het Digitaal Beslagregister.
Samenloop: inning en verdeling door de beslaglegger met het oudste beslag.	Samenloop: Inning en verdeling door coördinerende deurwaarder.
Geen vaste beslagvolgorde van beslagobjecten.	Vaste beslagvolgorde van beslagobjecten.
Schuldenaar levert informatie aan.	Schuldenaar controleert de beslagvrije voet.

De berekening van de beslagvrije voet

De rekenmodule

Elke beslaglegger gaat werken met een rekenmodule, die de beslagvrije voet op een uniforme manier berekent. De Keten voor Derdenbeslag zorgt ervoor alle rekenmodules dezelfde uitkomst geven.

In totaal zijn er vier rekenmodules:

- SNG: gebruikt door gerechtsdeurwaarders, gemeenten en waterschappen;
- Belastingdienst;
- BKWI/IB: gebruikt door gemeenten, waterschappen, SVB, IB-Groep, CJIB en LBIO;
- UWV.

Typen schuldenaren

De rekenmodule gaat uit van drie typen schuldenaren. Artikel 475da lid 2 Rv vermeldt hoe de beslagvrije voet moet worden berekend.

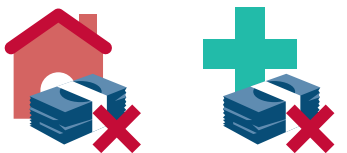

Type 1

Dit is de gemiddelde schuldenaar. Deze schuldenaar heeft recht op huur- en zorgtoeslag en indien van toepassing op een kindgebonden budget. Verder is hij de nominale zorgpremie verschuldigd in plaats van de bestuursrechtelijke zorgpremie. Hij heeft een huurhuis en geen auto van de zaak.

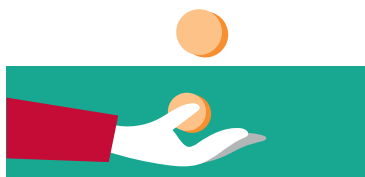
De formule is zodanig opgebouwd dat de hoogte van de toeslagen, die de basis-beslagvrije voet van 95% van de bijstandsnorm die hoort bij de leefsituatie verhogen, afneemt naarmate het inkomen stijgt.

Op basis van het belastbaar jaarinkomen kan een reële inschatting worden gemaakt van het recht op toeslagen. Beide elementen zijn verdisconteerd in de rekenformule.

Type 2

Dit is de schuldenaar van wie het inkomen dusdanig is dat hij geen recht heeft op toeslagen. Voor deze schuldenaar geldt een 'maximale' beslagvrije voet zoals genoemd in artikel 475da lid 1 Rv. Naarmate de schuldenaar meer verdient, lost hij meer af dan 5% van zijn netto-inkomen.

Type 3

Dit is de groep schuldenaren die is aangewezen op een inkomen op bijstandsniveau. Zij zouden vanwege het recht op toeslagen recht hebben op een beslagvrije voet van meer dan 100% van het netto-inkomen. De beslagvrije voet is voor deze groep beperkt tot 95% van het netto-inkomen inclusief vakantietoeslag. De overige 5% moeten zij gebruiken om hun schulden af te lossen.

De bijstandsnormen volgens de Participatiewet worden elk halfjaar bijgesteld.

De stappen van de rekenmodule in de wet

De berekening die de rekenmodule uitvoert heeft 23 stappen. Qua volgorde lopen deze stappen kriskras door de artikelen van de Wet vereenvoudiging beslagvrije voet.

Dit zijn de stappen die de rekenmodule volgt, op hoofdlijnen:

1. **Bepalen leefsituatie (art. 475ga, tweede lid, Rv).**
Dit gaat om de samenstelling van het huishouden. Het sluit aan bij het begrip 'gehuwden' zoals bedoeld in de Participatiewet.
2. **Andersoortige bepaling beslagvrije voet voor schuldenaren die voor verzorging danwel verpleging in een inrichting verblijven (art. 475e Rv).**
3. **Bepalen selectie periode waarvan de inkomsten worden meegewogen voor de bepaling van het gemiddelde maandinkomen (art. 475d, eerste lid, Rv i.c.m. artikel 2, eerste lid, Besluit beslagvrije voet).**
Bij het bepalen van deze selectieperiode geldt het volgende:
 - a. enkel aangiftetijdvakken waarvan de aangiftetermijn is verstreken worden meegenomen in de selectie periode;
 - b. met inachtneming van a bedraagt de selectieperiode maximaal 3 aangiftetijdvakken waarvoor binnen de polisadministratie een inkomen (positief of negatief) is opgenomen.
4. **Buiten beschouwing laten van uitbetaald vakantiebijslag/extra periode salaris in de selectieperiode (art. 2 Besluit beslagvrije voet).**
5. **Bepaling duur aangiftetijdvak (art. 2 Besluit beslagvrije voet).**
In deze stap wordt een onderscheid aangebracht tussen loonbetalingen per 4 weken of per kalendermaand. In stap 5a in de wet wordt hierin nog gedifferentieerd voor die situatie dat er sprake is van één schuldenaar met meerdere inkomensverklaringen, waarbij de duur van de aangiftetijdvakken verschillend is.
6. **Omrekenen loon voor loonbelasting/premie volksverzekeringen naar belastbaar inkomen (art. 3, eerste lid, Besluit beslagvrije voet).**
7. **Omrekenen belastbaar inkomen naar belastbaar jaarinkomen (art. 3, derde lid, Besluit beslagvrije voet).**
8. **Bepaling indicatie jaarinkomen (art. 2, eerste lid, Besluit beslagvrije voet).**
Indien sprake is van wisselende inkomsten, dan wordt in deze stap bepaald welk maandinkomen representatief is voor het gemiddelde inkomen. Wijken de maandelijkse inkomsten onderling niet veel af, dan worden meerdere maanden met elkaar gemiddeld.
9. **Gehuwd/geregistreerd partnerschap (art. 4 Besluit beslagvrije voet).**
Indien bij stap 1 is vastgesteld dat sprake is van een als gehuwd/geregistreerd staand partner, dan worden stap 3 tot en met 8 op dezelfde wijze doorlopen voor de gegevens van de partner. Zo wordt het belastbaar jaarinkomen voor de partner van de betrokkene bepaald.
10. **Is sprake van ten laste komende kinderen? (art. 475da, eerste lid, Rv).**
Het gaat hierbij om ten laste komende kinderen in de zin van de Participatiewet.
11. **Berekening beslagvrije voet (art. 475da, eerste en tweede lid, Rv).**
Op basis van de vastgestelde leefsituatie (stap 1 en 10) dient in combinatie met het belastbaar jaarinkomen, de beslagvrije voet te worden berekend. De berekening van de beslagvrije voet houdt rekening met de gehanteerde variabelen van stap 8 en 9.
12. **Ophogingen in verband met woonsituatie schuldenaar (enkel nadat de schuldenaar hierover informatie heeft verstrekt (art. 475da, vijfde – zevende lid, Rv i.c.m. art. 5 Besluit beslagvrije voet)).**
Ophoging kan op twee grondslagen worden toegekend:
 - a) ophoging in verband met woonkosten indien deze meer dan 110% zijn van het bedrag genoemd in art. 13, eerste lid, onderdeel a van de Wet op de Huurtoeslag
 - b) ophoging in verband met de woonkosten die verbonden zijn aan een eigen woning.

Indien de beslagvrije voet een vast bedrag is, en de woonkosten minstens 10% hoger zijn dan de maximale rekenhuur van (anno 2018) €710,68 (anno 2020 €737,14), wordt de beslagvrije voet verhoogd met het bedrag waarmee de woonkosten de 110%-rekenhuur overstijgen. De eerste 10% van de hogere woonkosten (dan de rekenhuur) komt dus voor rekening van de schuldenaar; de tijdelijke verhoging werkt slechts indien er sprake is van een verhoging van minimaal 10% van de woonkosten ten opzichte van de rekenhuur.

Het is dus mogelijk rekening te houden met hogere dan normale woonlasten, zodat de schuldenaar gedurende maximaal zes maanden zijn huur of hypotheek kan blijven betalen. Na zes maanden wordt de schuldenaar geacht in beginsel de tering naar de nering te hebben gezet en bijvoorbeeld zijn huis te hebben verkocht of de huur opgezegd te hebben. De verhoging is tijdelijk, dat wil zeggen in beginsel maximaal zes maanden. Het verzoek wordt enkel gehonoreerd voor zover het voor beslag vatbaar inkomen van de echtgenoot/partner onvoldoende is om de hogere woonkosten op te vangen. Op verzoek van de schuldenaar kan de verhoogde beslagvrije voet nogmaals voor ten hoogste zes maanden worden verlengd, indien binnen die termijn de vordering waarvoor het beslag is gelegd volledig kan worden voldaan (art. 475da lid 6 Rv).

13. Geen woonadres op basis van BRP binnen Nederland (art. 475e Rv).

Betrokkene beschikt – op basis van de Basisregistratie Personen – niet over een woonadres binnen Nederland. De beslagvrije voet bedraagt ten hoogste 47,5% van de bijstandsnorm (genoemd in artikel 21, onderdeel b van de Participatiewet), tenzij de schuldenaar alsnog inzicht geeft in zijn leefsituatie en overige bronnen van inkomsten (wanneer hij in het buitenland verblijft).

14. Berekening netto-inkomen naar aanleiding van de uitkomst van bovenstaande berekeningen (art. 6 Besluit beslagvrije voet).

15. Bepalen beslagobject (artikel 475c Rv).

Er moet een verplichte volgorde van inkomstenbronnen (beslagobject) gevolgd worden wanneer er beslag wordt gelegd. Dit om cumulatieve beslagen zoveel mogelijk te centreren bij één inkomstenbron. De rekenmodule van SNG ondersteunt het geautomatiseerd maken van deze keuze.

16. Informatie vanuit het Digitaal Beslagregister (art. 475db i.c.m. art. 475c Rv).

De informatie over reeds lopende beslagen (bij een gerechtsdeurwaarder) en verrekeningen op periodieke inkomsten, lopende beslagen en verrekeningen van het maandelijks voorschot huur- of zorgtoeslag, of kindgebonden budget, kan uit het Digitaal Beslagregister (DBR) opgehaald worden.

17. In mindering brengen partnerinkomen (art. 475db Rv).

Op de berekende beslagvrije voet moet het totale netto-partnerinkomen, rekening houdend met eventuele informatie over beslag op dit inkomen (stap 16), in mindering worden gebracht. Dat kan tot maximaal 50% van de hoogte van de beslagvrije voet.

18. Correctie in verband met het privé-gebruik van een door de werkgever beschikbaar gesteld vervoermiddel (art. 475db, eerste lid, Rv).

19. De zogenaamde 95%-regel (art. 475dc Rv).

Correctie bij afloscapaciteit van minder dan 5% van het netto-inkomen. In dat geval wordt de beslagvrije voet alsnog verlaagd tot 95% van het (gemiddelde) beslagen netto-maandinkomen van de schuldenaar.

20. In mindering brengen overige inkomsten schuldenaar (art. 475db Rv).

Indien de schuldenaar naast het bepaalde beslagobject (stap 15) nog over overig onbeslagen inkomen beschikt, moet dit netto (stap 14) in mindering worden gebracht op de berekende beslagvrije voet die in de voorgaande stappen is berekend. Ook voor deze stap geldt de 95%-regel.

21. Correctie in verband met toepassing bronheffing (niet bij beslag/verrekening toeslagen of voorlopige teruggave inkomstenbelasting), op aangeven van de schuldenaar of derde (art. 475 db, eerste lid, Rv).

NB Bij het Verbreed Beslagregister bestaat de intentie om ook informatie over een eventuele bronheffing op te nemen. Dan is informatieverstrekking vanuit de derde-beslagene en de schuldenaar op dit vlak niet meer nodig.

22. Woonlandfactor (art. 475e Rv jo. bijlage 1 van de Regeling beslagvrije voet).

Indien de schuldenaar een vaste woon- of verblijfplaats buiten Nederland heeft wordt de berekende beslagvrije voet vermenigvuldigd met een woonlandfactor die geldt voor het land, met een maximale waarde van 1,0.

23. Hardheidsclausule (artikel 475fa Rv).

De rechter kan bepalen dat op basis van uitzonderlijke hardheid, de beslagvrije voet moet worden opgehoogd.

De Participatiewet

Iedereen die kan werken maar het op de arbeidsmarkt zonder ondersteuning niet redt, valt onder de Participatiewet. De wet moet ervoor zorgen dat meer mensen werk vinden, ook mensen met een arbeidsbeperking.

Bijstand

De bijstand is 'het vangnet' van de sociale zekerheid. Heeft u niet genoeg inkomen of vermogen om in uw levensonderhoud te voorzien? En heeft u geen recht op een andere uitkering of voorziening? Dan komt u mogelijk in aanmerking voor algemene of bijzondere bijstand. De hoogte van uw bijstandsuitkering hangt onder andere af van uw inkomen. De hoogte van de bijstandsnorm is afhankelijk van uw leeftijd en met wie u samenwoont.

Bron: rijksoverheid.nl

Werkwijze bepaling beslagvrije voet

Vanuit de rol van de gerechtsdeurwaarder als beslagleggende partij, zal het proces voor de beslagvrije voet er concreet als volgt uit komen te zien:

- 1 bevragen rekenmodule voor het berekenen van de beslagvrije voet en bepalen beslagobject;
- 2 betekenen derdenbeslag bij onder 1) aangemerkte beslagobject (derde-beslagene);
- 3 overbetekenen periodiek derdenbeslag bij schuldenaar;
- 4 gelijktijdig met 3): Informeren schuldenaar door een modelformulier en begeleidend schrijven;
- 5 schuldenaar heeft 4 weken de tijd om de beslagvrije voet te controleren en te reageren wanneer deze op onjuiste grondslagen berust;
- 6 eventueel herberekenen van de beslagvrije voet.

Gerechtsdeurwaarder voert het burgerservicenummer in.

Hiervoor gebruikt hij de digitale rekenmodule.

Rekenmodule vraagt automatisch alle gegevens op over leefsituatie en inkomen van de schuldenaar.

Dit is een geautomatiseerd proces dat informatie opvraagt bij UWV en BRP.

Beslagvrije voet wordt vastgesteld.

1. De rekenmodule berekent de beslagvrije voet
2. De deurwaarder stelt de beslagvrije voet vast.

Gerechtsdeurwaarder verstrekt de modelmededeling.

De modelmededeling wordt in beginsel alleen bij het eerste beslag verstuurd. Daarin staat de vastgestelde beslagvrije voet en alle informatie die is gebruikt bij het vaststellen. De schuldenaar kan controleren of de informatie klopt

Coördinerende deurwaarder

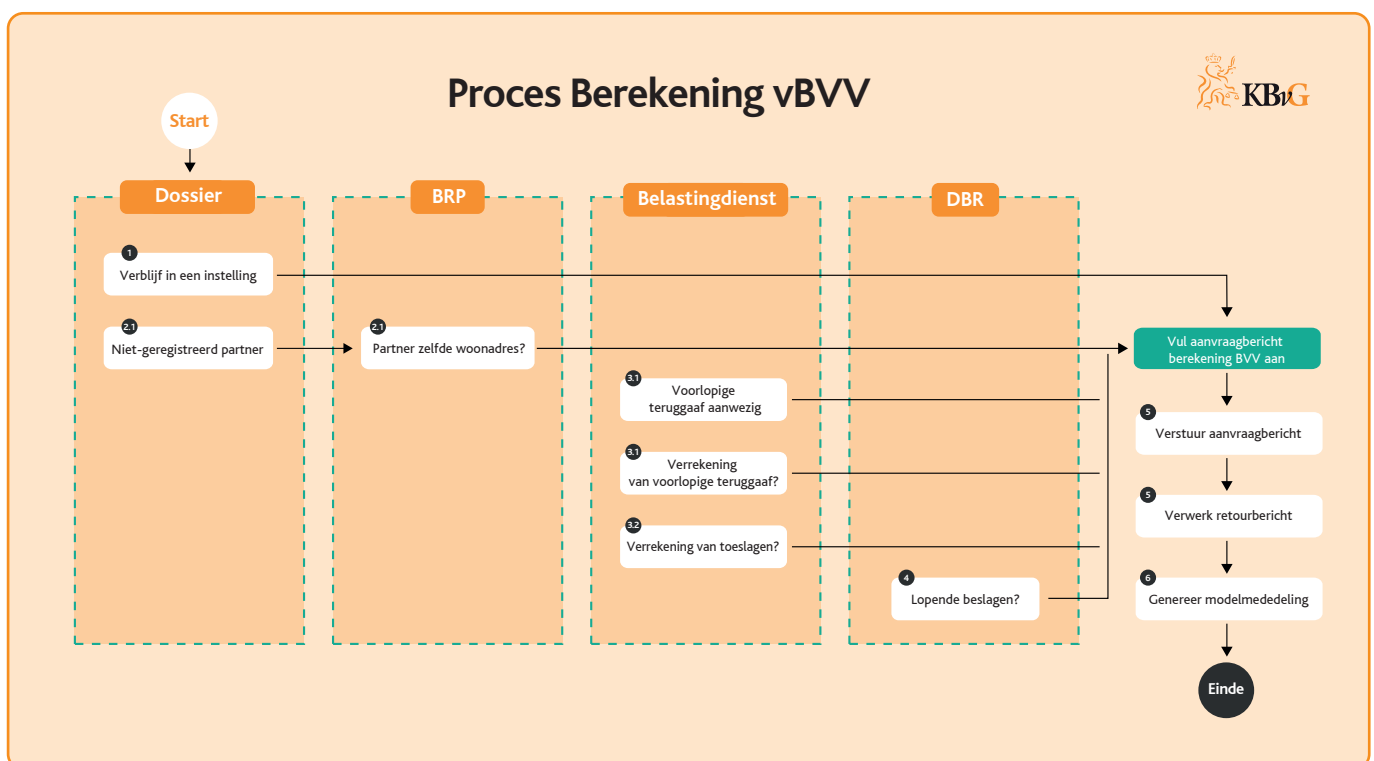
Als door meer partijen beslag is gelegd bij een persoon op dezelfde inkomstenbron, is één van die partijen de coördinerende deurwaarder.

Die beantwoordt de vragen over het beslag en verzoeken tot herberekening.

Stappenplan voor gerechtsdeurwaarders

Het stappenplan waarmee de gerechtsdeurwaarder de beslagvrije voet bepaalt, ziet er dus als volgt uit.

- 1 Bepaal de leefsituatie aan de hand van de BRP;
- 2 Bepaal het belastbaar jaarinkomen aan de hand van de UWV-Polisadministratie; bedenk dat een eventuele winstuitkering, een eindejaarsuitkering, een ontslagvergoeding, een schade-loosstelling of een overwerkvergoeding niet behoort tot het belastbaar jaarinkomen ter vaststelling van de beslagvrije voet. Voor dergelijke uitkeringen en vergoedingen geldt geen beslagvrije voet. Ze vallen sowieso volledig onder het beslag;
- 3 Vraag bij de Belastingdienst de gegevens op over de hoogte van de voorlopige teruggaven inkomstenbelasting en of er toeslagen verrekend worden. Art. 475g lid 2 Rv geeft de gerechtsdeurwaarder deze bevestigingsbevoegdheid;
- 4 Controleer via het Digitaal beslagregister (DBR) of er andere (cumulatieve) beslagen liggen, al dan niet van hogere rang (zoals die van de Belastingdienst en van het CAK voor het innen van de bestuursrechtelijke zorgpremie). Controleer de beslagvrije voet zoals die gehanteerd wordt door de deurwaarder die het oudste executoriale beslag heeft gelegd. Controleer het restant-verschuldigde. NB Het is de bedoeling dat ook de overheid op termijn zijn beslagen en/of verrekeningen registreert in het DBR;
- 5 Controleer de eventueel (nog) niet in het DBR vermelde lopende beslagen (gelegd door niet-gerechtsdeurwaarders) bij de uitkeringsinstantie of de werkgever;
- 6 Bereken de beslagvrije voet conform art. 475da Rv door gebruik te maken van de via de rekenmodule beschikbare rekenformule;
- 7 Verhoog en verlaag: bij de berekening van de beslagvrije voet wordt de volgorde van de wet gehanteerd. Dit houdt in dat de basis-beslagvrije voet eerst kan worden verhoogd en daarna kan worden verlaagd. Mocht de basis-beslagvrije voet worden verlaagd tot de helft, zou dat kunnen betekenen dat de basis-beslagvrije voet verlaagd wordt tot de helft van de verhoogde basis-beslagvrije voet.

In vergelijking met de oude situatie is de deurwaarder bevoegd om méér inkomensgegevens te achterhalen voor het vaststellen van de beslagvrije voet (art. 475g lid 2 Rv). Dit geldt niet voor alle gegevens.

De deurwaarder blijft afhankelijk van de informatie die hij krijgt van de schuldenaar over:

- A** de prijs voor de verzorging in een inrichting (art. 475e lid 2 Rv);
- B** de levenssituatie en het inkomen in het buitenland (art. 475e lid 1 Rv);
- C** de bovenmatige woonkosten (huurprijs dan wel hypotheekrente, erfpacht, overige woonkosten). Als die kosten meer dan 110% van de rekenhuur bedragen kan de beslagvrije voet tijdelijk verhoogd worden (art. 475da lid 5 Rv). Als de schuldenaar hierop aanspraak wil maken, zal hij de deurwaarder daarover aan de hand van bewijsstukken moeten informeren;
- D** de fictieve huurtoeslag (art. 475da lid 7 Rv). Indien de schuldenaar eigenaar is van een door hemzelf bewoonde woning kan hij onder bepaalde voorwaarden aanspraak maken op een verhoging van de beslagvrije voet. De deurwaarder kan buiten het raadplegen van het Kadaster niet via de UWV-Polisadministratie nagaan of de schuldenaar woningeigenaar is;
- E** de niet geregistreerde beslagen en/of verrekeningen: de gelegde beslagen en/of verrekeningen door de overheid, voor zover die (nog) niet geregistreerd zijn in het digitaal beslagregister. Art. 475g lid 2 Rv verplicht de overheid (lees: de Belastingdienst Toeslagen) om desgevraagd de hoogte van de eventuele verrekeningen op de inkomenstoelagen te melden;
- F** de niet geregistreerde neveninkomsten van de schuldenaar.

Aanpassing van de beslagvrije voet

Woonlandfactor

Indien de schuldenaar een vaste woon- of verblijfplaats buiten Nederland heeft wordt de berekende beslagvrije voet vermenigvuldigd met de voor zijn woonland geldende factor. De schuldenaar zal de deurwaarder zelf inzicht moeten geven in zijn levenssituatie en zijn inkomstenbronnen. Hij kan dan aanspraak maken op een basis-beslagvrije voet. De woonlandfactor heeft een maximale waarde van 1,0 (art. 475e lid 1 Rv. en art. 475e Rv jo. en bijlage 1 van de Regeling beslagvrije voet).

Voor schuldenaren die in het BRP geregistreerd staan als "vertrokken onbekend waarheen" (VOW), en schuldenaren die alleen een briefadres hebben, bedraagt de beslagvrije voet 47,5% van de gehuwden-bijstandsnorm (art. 475da lid 4 eerste zin Rv).

Hardheidsclausule

In de Hardheidsclausule (art. 475fa Rv) is bepaald dat de rechter – uitsluitend op verzoek van de schuldenaar – kan bepalen dat de beslagvrije voet moet worden opgehoogd.

De SNG-rekenmodule biedt de mogelijkheid om de berekende beslagvrije voet met een door de rechter vastgesteld bedrag tijdelijk (dus met einddatum) op te hogen.

Communicatie over de beslagvrije voet

Volgens het nieuwe art. 475i lid 2 Rv is de deurwaarder verplicht de beslagvrije voet, uiterlijk ten tijde van het betekenen van het beslagexploot aan de schuldenaar, schriftelijk aan hem mede te delen. Dit onder vermelding van de gegevens waarop de vaststelling van de beslagvrije voet is gebaseerd en de wijze waarop de beslagvrije voet is berekend.

Een derdenbeslag moet binnen 8 dagen na beslaglegging aan de schuldenaar worden betekend (art. 475i lid 1 Rv). Hiermee is de KBvG-bestuursregel Afwikkeling Derdenbeslagen tot wet verheven. Deze wettelijke termijn is op grond van de Algemene Termijnenwet verlengbaar. Binnen deze termijn moet de berekeningswijze van de beslagvrije voet schriftelijk aan de schuldenaar worden medegedeeld. Ook indien de beslagvrije voet opnieuw wordt vastgesteld in verband met een structurele wijziging (ex art. 475d lid 3 en lid 4 Rv) moet deze opnieuw worden medegedeeld.

Wat staat in de modelmededeling?

- ✓ de beslagvrije voet;
- ✓ de informatie op grond waarvan de beslagvrije voet is berekend;
- ✓ de datum waarop de beslagvrije voet is berekend;
- ✓ de leefsituatie;
- ✓ de woonsituatie;
- ✓ het belastbaar inkomen;
- ✓ de inkomsten van de partner;
- ✓ de woonkosten;
- ✓ informatie over privégebruik van een leaseauto.

Modelmededeling

De rol van de schuldenaar gaat veranderen: van een informerende schuldenaar naar een controlerende schuldenaar. De schuldenaar moet worden geïnformeerd over de toepasselijke beslagvrije voet en de gegevens waarop deze is gebaseerd. Ook krijgt de schuldenaar de mogelijkheid om op basis van aan te leveren aanvullende en/of actuelere informatie de beslagvrije voet hoger vast te stellen. Voor de mededeling van de hoogte en de opbouw van de beslagvrije voet moet een formulier gebruikt worden: de modelmededeling. Het formulier wordt automatisch gegenereerd door de rekenmodule.

Een ministeriële regeling (ogv artikel 475 i, tweede lid Rv. jo. artikel 8 Besluit vereenvoudiging beslagvrije voet) heeft bepaald hoe het formulier waarmee de beslagleggende partij de schuldenaar informeert eruit moet zien. Zo kunnen alle beslagleggende partijen op dezelfde manier communiceren met de schuldenaar.

Begeleidend schrijven

De schuldenaar ontvangt bij de modelmededeling een begeleidend schrijven van de deurwaarder. Het begeleidend schrijven bij die modelmededeling informeert de schuldenaar erover dat hij afwijkende of aanvullende gegevens, die van invloed kunnen zijn op de berekening van de beslagvrije voet, aan de beslaglegger moet doorgeven. Het begeleidend schrijven wijst de schuldenaar ook op de verplichting voor het opgeven van zijn inkomstenbronnen (art. 475g lid 1 Rv) en de mogelijkheden om de beslagvrije voet op verzoek te verhogen. Voor uitgebreide informatie over de beslagvrije voet verwijst het begeleidend schrijven naar het burgerportaal uwbeslagvrijevoet.nl.

Wat staat in het begeleidend schrijven?

Dit is de tekst van het KBvG begeleidend schrijven:

Er is beslag gelegd op uw inkomsten door de gerechtsdeurwaarder.

Degene onder wie beslag is gelegd, is verplicht om op grond hiervan een deel van uw inkomsten in te houden en niet langer aan u uit te betalen. Dit deel van uw inkomen wordt gebruikt voor het aflossen van schulden.

Welk bedrag ontvangt u zelf nog?

Hoe hoog het bedrag is dat u zelf blijft ontvangen, vindt u in het bijgevoegde overzicht onder het kopje 'Uw beslagvrije voet'. Dit bedrag is onder andere afhankelijk van uw inkomsten en uw levenssituatie.

De beslagvrije voet is het minimumbedrag dat u nodig heeft voor uw belangrijkste levensbehoeften. Denk bijvoorbeeld aan de huur die u betaalt voor uw huis, of het bedrag dat u uitgeeft aan dagelijkse boodschappen voor uzelf en de leden van uw huishouden. Ook de betaling van de premie voor de zorgverzekering valt hieronder.

Het kan zijn dat het CAK de bestuursrechtelijke premie inhoudt middels bronheffing. In dat geval betaalt u die premie niet meer zelf en ontvangt u dus minder dan de beslagvrije voet.

De berekening van de beslagvrije voet is geregeld in de wet. In de wet is ook bepaald dat in elk geval 5% van het netto-inkomen moet worden gebruikt voor de aflossing van schulden. Daardoor is de beslagvrije voet nooit hoger dan 95% van het totale netto-inkomen van u en uw eventuele partner.

Geen woonadres in Nederland?

Indien u geen woonadres in Nederland heeft, dan geldt in beginsel een andere berekening van de beslagvrije voet. In dat geval zal de gerechtsdeurwaarder aanvankelijk namelijk van minder gegevens kunnen uitgaan. Indien u volledig inzicht geeft in uw levenssituatie en bronnen van inkomsten, kan dat tot een verhoging van de beslagvrije voet leiden. Beschikt u over een vaste woon- of verblijfplaats buiten Nederland, dan wordt de beslagvrije voet aangepast wanneer de levensstandaard van het betreffende land lager is dan in Nederland.

Aanpassing in verband met woonlasten?

In bijzondere gevallen biedt de wet de mogelijkheid om de beslagvrije voet (tijdelijk) te verhogen in verband met uw woonlasten. Onder de kopjes 'Geef het aan ons door als' en

'Bedragen die niet meetellen' kunt u lezen of dit op u van toepassing is. Indien de berekening van de beslagvrije voet echter al eens is aangepast in verband met uw woonlasten, kunt u in het bijgevoegde overzicht vinden welke gegevens daarvoor zijn gebruikt.

Andere inkomsten?

Indien u of uw eventuele partner inkomsten heeft die niet in het bijgevoegde overzicht staan vermeld, dan dient u dat door te geven aan de gerechtsdeurwaarder. U bent hiertoe verplicht op grond van de wet.

Is er al beslag gelegd op andere inkomsten?

Indien er al beslag is gelegd op andere inkomsten van u of van uw eventuele partner, dan dient u dit door te geven aan de gerechtsdeurwaarder. Daarbij moet u aangeven door wie er beslag is gelegd en op welke inkomsten.

Geef ook aan de gerechtsdeurwaarder door indien een schuld wordt verrekend met andere inkomsten. U moet daarbij aangeven tussen welke partijen de schuld wordt verrekend en om welk bedrag per periode het gaat.

Klopt uw beslagvrije voet?

Indien u uw beslagvrije voet wilt narekenen met uw eigen gegevens, kunt u dat doen via www.uwbeslagvrijevoet.nl. Daar kunt u ook vinden welke bewijsstukken van belang zijn wanneer u wilt dat uw beslagvrije voet opnieuw wordt berekend en vastgesteld. De gerechtsdeurwaarder maakt voor de bepaling van uw inkomsten en levenssituatie onder meer gebruik van de Basisregistratie Personen en de UWV-Polisadministratie. Hij kan de gegevens die daarin zijn opgenomen echter niet voor u aanpassen. U bent er zelf verantwoordelijk voor dat de gegevens correct in die registers zijn opgenomen.

Verandert er iets in uw inkomsten of levenssituatie?

Geef dit dan door aan de gerechtsdeurwaarder. Dit kan namelijk gevolgen hebben voor de hoogte van de beslagvrije voet.

Burgerportaal SZW

Op uwbeslagvrijevoet.nl is aanvullende informatie over de beslagvrije voet van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid te vinden. Ook kan de schuldenaar hier de beslagvrije voet narekenen via een rekentool.

Schuldenwijzer

Sinds 20 juni 2019 is de beslaginformatie uit het Digitaal Beslagregister beschikbaar voor schuldenaren via Schuldenwijzer. Schuldenwijzer is een initiatief van de KBvG en SNG.

Op dit moment zijn hier alleen de vorderingen zichtbaar waarvoor gerechtsdeurwaarders beslag hebben gelegd. Op schuldenwijzer.nl krijgt de schuldenaar na inlog met zijn DigiD, inzicht in alle schulden die in het DBR zijn geregistreerd.

De coördinerende deurwaarder (CDW)

De taken en verantwoordelijkheden van een coördinerende deurwaarder, bij samenloop van beslagen, zijn in de Wet vereenvoudiging beslagvrije voet vastgelegd. Om die taken en verantwoordelijkheden goed uit te kunnen voeren, is geautomatiseerde informatie-uitwisseling over beslagen en verrekeningen door overheidspartijen nodig. Die uitwisseling is echter pas volledig mogelijk, na de inwerkingtreding van het Verbrede Beslagregister (VBR). Het VBR is in feite niets anders dan het DBR dat is uitgebreid met beslagen van overheidsvorderingen.

Om – tot die tijd – een goede uitvoering van de taken en verantwoordelijkheden van de coördinerende deurwaarder zonder dat VBR te faciliteren, is een zogenaamd '[Afsprakenkader CDW](#)' tot stand gekomen tussen alle partners in de Keten voor Derdenbeslag.

De KBvG heeft deze afspraken voor haar leden verdisconteerd in de '[Bestuursregel beslag op vorderingen](#)' die per 1 januari 2021 van kracht is.

Taken van de coördinerende deurwaarder

Wanneer de gerechtsdeurwaarder als enige beslag legt op een inkomensbestanddeel dan is die gerechtsdeurwaarder degene die de beslagvrije voet vaststelt. Bij samenloop van beslagen is het de coördinerende deurwaarder die namens de gemeenschappelijke beslagleggers de beslagvrije voet vaststelt. De coördinerende deurwaarder int de gelden die de derde-beslagene afdraagt en verdeelt de betalingen over de verschillende schuldeisers. Hij houdt daarbij rekening met eventuele preferente schuldeisers en is het centrale aanspreekpunt voor zowel schuldeisers, deschuldenaar als de derde.

Kort gezegd zijn de taken van de coördinerende deurwaarder:

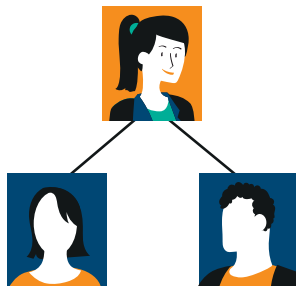
1. Het berekenen van de beslagvrije voet.
2. Het communiceren van de beslagvrije voet.
3. Het eventueel herrekenen en aanpassen van de beslagvrije voet.
4. Het vaststellen van de beslagvrije voet.
5. Het innen van de opbrengst.
6. Eventueel het verdelen van de opbrengst.
7. Aanspreekpunt voor zowel de schuldenaar, derde(n) en andere beslagleggers voor wat betreft de beslagvrije voet.

Verder zijn tussen KBvG, Belastingdienst, LBIO, SVB, UWV, VNG en CJIB tijdelijke procesafspraken gemaakt om het proces rond de coördinerende deurwaarder te ondersteunen. Deze procesafspraken zijn voor de gerechtsdeurwaarders verwerkt in de vernieuwde 'Bestuursregel afwikkeling derdenbeslagen'.

Wie is de coördinerende deurwaarder?

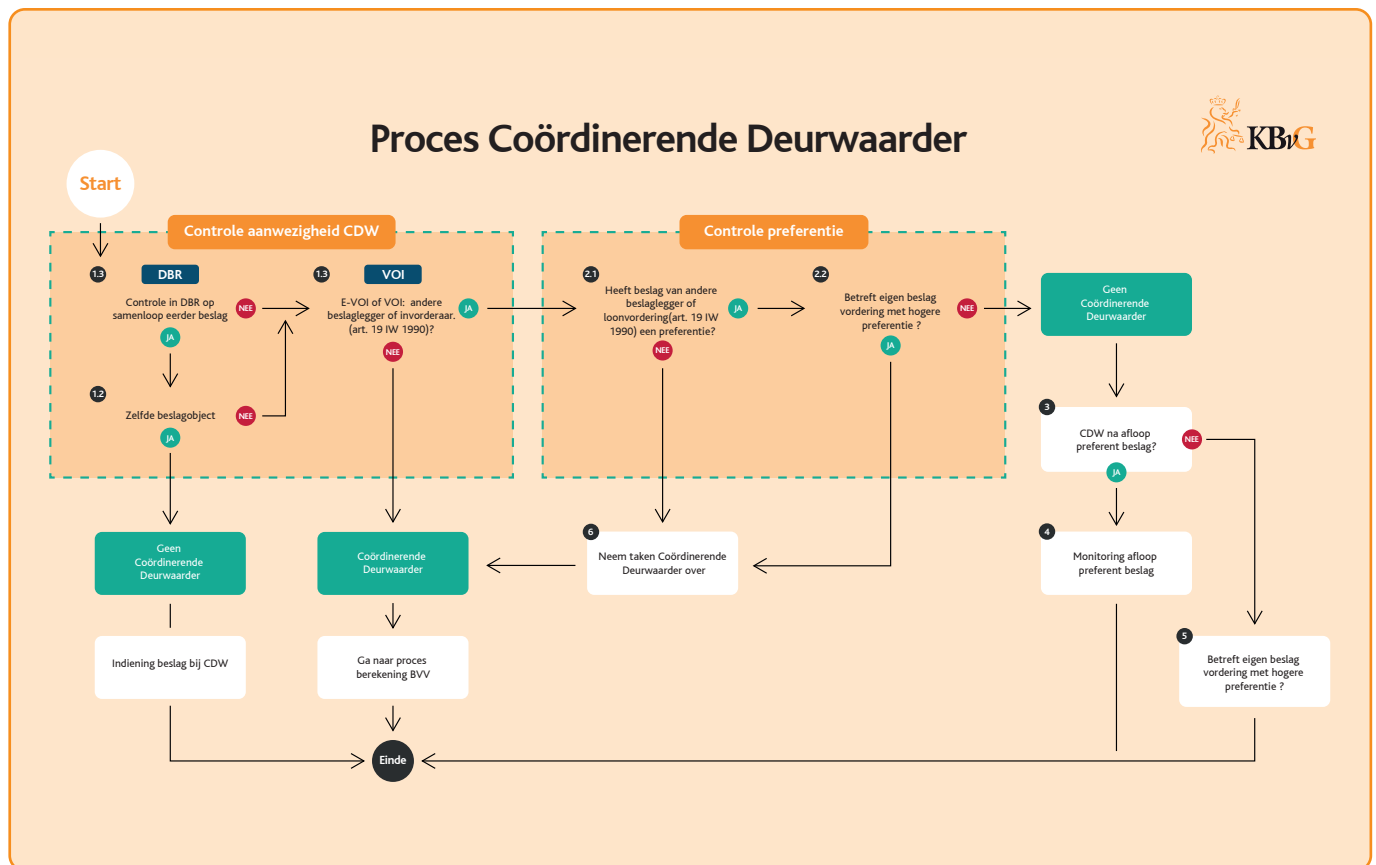
Het coördinerend deurwaarderschap kan alleen in de volle breedte worden uitgevoerd als ook de beslagen van beslagleggende overheidspartijen in de het Digitaal Beslagregister zijn opgenomen. Het ontbreken van het verbrede beslagregister heeft gevolgen voor de praktijk en de effectiviteit van het coördinerend deurwaarderschap. Zonder verbreed beslagregister is de derde-beslagene degene bij wie informatie kan worden achterhaald over andere lopende beslagen op de inkomensbron.

Om te bepalen wie de coördinerende deurwaarder bij een samenloop van beslagen is, heeft de wet regels gesteld.

De hoofdregel is, dat de deurwaarder die het oudste executoriale beslag heeft gelegd, int ten behoeve van de gezamenlijke beslagleggers (en zorgt voor verdeling onder de (preferente) beslagleggers) (art. 478 lid 1 Rv). De eerste uitzondering hierop (art. 478 lid 2 Rv) is, wanneer er sprake is van een beslaglegger die, vóórdat de deurwaarder beslag legt, een vereenvoudigd derdenbeslag legt voor een preferente vordering. De beslaglegger met de preferente vordering is dan de coördinerende deurwaarder.

Een tweede uitzondering op de hoofdregel (art. 19 lid 7, tweede volzin, Invorderingswet) is, wanneer de overheid een loonvordering instelt voor een preferente vordering (vóórdat of nadat de deurwaarder beslag heeft gelegd). De beslaglegger met de preferente vordering is dan de coördinerende deurwaarder.

Werking Digitaal Beslagregister (DBR)

Sinds 2016 bestaat het Digitaal Beslagregister (DBR). Gerechtsdeurwaarders zijn verplicht om hierin de beslagen die zij leggen te registreren (zie artikel 1 Verordening Digitaal Beslagregister).

Het doel van het DBR is om:

- te voorkomen en te beperken dat de schuldeiser proces- of executiekosten maakt, vanwege het feit dat hij de beslagpositie van de schuldenaar niet kent;
- te bevorderen dat de beslagvrije voet van de schuldenaar op de juiste wijze wordt vastgesteld en toegepast (artikel 3 VO DBR).

De gerechtsdeurwaarder raadpleegt het DBR altijd voor informatie over vorderingen van andere gerechtsdeurwaarders.

Verbreding DBR (VBR)

Tot nu toe zijn alleen beslagen die door gerechtsdeurwaarders zijn gelegd (circa 25% van alle beslagen), zichtbaar in het Digitaal Beslagregister. Beslagleggende overheidspartijen zijn niet op het DBR aangesloten en registreren hier dus ook hun beslagen niet.

Daarom controleert de gerechtsdeurwaarder bij de derde-beslagene (loon- of uitkeringsverstrekker) of er andere (cumulatieve) beslagen liggen, loonvorderingen zijn toegepast, verrekeningen lopen van overheidspartijen of derden, of bronheffing wordt toegepast (475g lid 3 Rv.).

Overheidspartijen doen deze check niet. Daardoor kan miscommunicatie tussen beslagleggers ontstaan, door onwetendheid over elkaars beslag. De oplossing hiervoor is om ook voor overheidspartijen beslagen inzichtelijk te maken door een verbreding van het DBR (VBR).

Op dit moment is hiervoor een concept-wetsvoorstel 'Stroomlijning keten voor derdenbeslag' opgesteld.

De wet moet het volgende regelen:

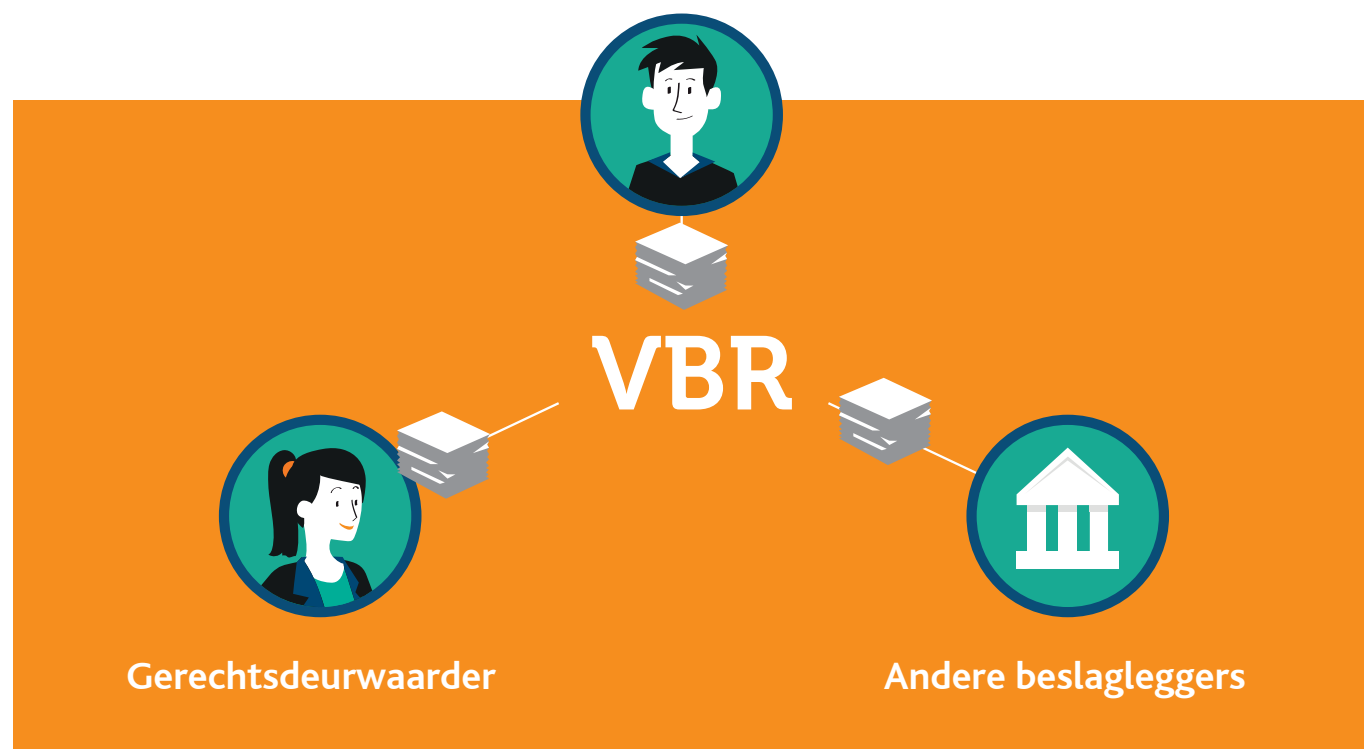
- dat er een grondslag komt voor de gegevensuitwisseling tussen de verschillende beslagleggende partijen;
- dat gegevens via een voorziening zullen worden gedeeld.

Na inwerkingtreding van het VBR zullen ook overheidsorganisaties inzicht krijgen in al lopende beslagen en verrekeningen. Gerechtsdeurwaarders zullen, naast inzicht in beslagen van collega-deurwaarders, inzicht krijgen in beslagen en verrekening door overheidspartijen.

In combinatie met de informatie uit de rekenmodule BVV ontstaat hierdoor voor alle beslagleggende organisaties een totaalinzicht in leefsituatie, inkomstenbronnen en reeds lopende beslagen of verrekeningen.

Deze informatie maakt duidelijk wat de afloscapaciteit is, en waarmee rekening moet worden gehouden bij de vaststelling van de beslagvrije voet. Ook wordt duidelijk wie de andere beslagleggers zijn, wie de coördinerende deurwaarder is, en aan wie na aflossing, de taken van de coördinerende deurwaarder moeten worden overgedragen.

De verwachting is dat dit wetsvoorstel en de technische voorziening hiervoor medio 2022 in werking treden.

Privacy en geheimhouding

De privacy van de gegevens die over schuldenaren worden verwerkt en gedeeld wordt strikt bewaakt.

In de Gerechtsdeurwaarderswet en de Verordening DBR zijn de regels over de geheimhouding van gegevens vastgelegd.

De gerechtsdeurwaarder deelt wat hij bij raadpleging van het Digitaal beslagregister verneemt uitsluitend met derden, voor zover dit noodzakelijk is voor het verrichten van ambtshandelingen, in de zin van artikel 2, lid 2 en lid 3, van de Gerechtsdeurwaarderswet.

De gerechtsdeurwaarder houdt richting de opdrachtgever geheim wat hij bij raadpleging van het Digitaal beslagregister verneemt, behoudens het doen van de melding overeenkomstig artikel 8 lid 4 van de Verordening DBR.

De gerechtsdeurwaarder staat in voor de geheimhouding door anderen die krachtens zijn autorisatie toegang tot het beslagregister hebben (artikel 10 Verordening DBR).

Meer informatie

Op kbvg.nl/vbvv vindt u meer informatie over de vereenvoudigde beslagvrije voet.

U vindt hier onder meer wetgeving, dossiers, infographics, video, animaties en andere handige tools.
Voor gerechtsdeurwaarders is een uitgebreide Q&A opgesteld.

